

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábova petitsor tér-
fogata . . . . . 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezészerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

A falu jegyzői.

A községnek az a nagy gárdája, a melynek valamikor egy Arany János is tagja volt s a melyet Eötvös József báró a maga hires regényében oly rokonszenvenné tett az olvasó közönség szemében, — korántsem olyan rokonszenven a nagy tömeg előtt a gyakorlati életben, mint a regényben és ha teszem föl Arany János nem a gazdag Nagy-Szalonta városában, hanem itt nótáriuskodnék valahol, a mi hegyközi szegény falvainkban, hát az ő nimbusát is bizonyára nagyon megtépné az a rideg és fagyos ellenszenv, közöny és bizalmatlanság, mely a falusi jegyzők hivatalos működését úgy a nép körében, mint sokszor felsőbb helyen is kisérni szokta.

Bizony ez a tisztikar nagyon sokszor kerül olyan helyzetbe, hogy ha a kötelességét teljesíti: az is baj, ha nem teljesíti: az is baj.

Ez a kis elmélkedés pedig erről a témáról onnét veszi eredetét, mert a mint hire jár, multkoriban nem is olyan régen, nagy tanácskozást tartottak a vármegyeházán arra illetékes férfiak arról a kérdéstről, hogy miképen lehetne a közigazgatás menetét egyszerűsíteni?

A halomszámra összegyűlt rengeteg sok javaslat között, mint beszéltek, az is helyet foglalt, hogy a *jegyzői kart fel kellene menteni az adóvégrehajtással járó teendők alól*, s ezen teendőket kizárólag állami adóvégrehajtókra kellene bízni.

Hogy mennyiben egyszerűsítene ezen javaslat elfogadása a közigazgatást, az arról való véleménymondást ezuttal mellőzve, inkább az a gondolat kap meg bennünket, hogy micsoda *erkölsi hatása lenne* annak, ha a jegyzőket nem tenné a nép előtt sokszor (de mindenkor igaztalanul) szinte gyűlölt személylyé az a rájuk kényszerített kötelesség, hogy nekik kell az adót nemcsak kivetni, hanem egzekválni is.

Mert általánosságban véve, ez az egyetlen ok az ellenszenvre, a mely a jegyzőknek egyéni akarataikon és egyéni tulajdonságaikon teljesen kívül áll. Ez az egy ok határozottan a rendszerben gyökerezik.

Pedig a rendszernek végre-valahára mégis csak meg kell változni, mert az utóbbi időben a jegyzők helyzete is nagyon megváltozott.

A ki ma-már jegyző akar lenni, attól több előkészültséget, nagyobb kvalifikációt kívánunk mint régebben. Így is kell! Legyen a jegyző egyik legiskolázottabb, legműveltebb intelligens embere a falunak, ne pedig aféle félbemaradt iskolahagyó proletár, a ki a gimnázium négy alsó osztályát is alig hogy el tudta végezni.

De ha nagyobb műveltséget és előképzettséget kívánunk tőle: akkor ismerjük el azt is, hogy nagyobb tekintélyt is kell tartania, és erre tényleg joga és szüksége is van.

Ime, ma-már a jegyző — egyuttal anyakönyvvezető is. Ez az, a mi a helyzetet különösképpen megváltoztatta.

A kiket ma összeköt a magyar korona szent törvényeinek örök erejével egy egész életre kiható házasságban, azokat holnap megegzekválja és elviszi fejük alul a párnácskát, mert a törvény így követeli.

No hát ez abszurdum.

Igy nem lehet a népet idealizmusra, hazas emberszeretetre, törvényeknek és az előjárónak tiszteletére nevelni!

Hiába való beszéd az, hogy adót elvégre mindenkinek kell fizetnie, ez a haza iránt való kötelesség: — az adó egzekuczió mégis csak gyűlöletes marad örökké. És kit gyűlölt a nép mindezért? — Azt, a ki folyton szeme előtt van, a ki vele él, a ki tanácsadója, vezére, jóakarója, atyja lenne különben: — a falu jegyzőjét.

Ellenben ha az adóegzekucziót — ezt a szükséges rossz cselekményt — arra kinevezett állami közegek végeznék, a kik nem laknak a nép között, a kiket tehát a nép nem is ismer, a ki csak a szükséghez képest jönne ki a faluba, és pedig legtöbbször nem is ugyanaz az egyén, hanem váltakozva, hol ez, hol az, — akkor a nép az adóvégrehajtást nem is tudná személyesíteni, akkor ez a hivatal csak egyszerű fogalom maradna, melynek teendőiért semmi esetre se gyűlölné tehát a jegyzőjét, éppen azt az embert, a kinek a nép erkölsi érzetere és nevelésére, vezetésére való hatása ugyanaz mint a papé és tanítóé: a kinek tehát tisztelt, szeretett és becsült alaknak kell lenni a falu népei előtt. — Az adóvégrehajtás intézménye azonban minden illuziót levont a népből az iránt az egyén iránt, a ki ezt végezi.

hétre követték egymást s most ott alusszák örök álmukat egymás szomszédságában szeretteiknek magukkal vitt boldogságából vetett siri ágyukon . . .

És én, kinek lelkét nem sokkal ezelőtt az élet nyarának sugarai melengették, most szomorú hervadást hordva szivemben, nemcsak borús arcommal, lehorgasztott fejemmel, hanem tollammal is a fájdalom és bánat hírnöke lettem: ez egymás mellé rótt sorokban sok megtört sziv helyett kell kijelentem, hogy városunk első polgára, mindnyájunknak kedves Gyuri bácsija, a mi jó szomszédunk nincs többé . . . !

A halál szélvészé zúg mi közöttünk, — kidönti a tölgyet, kitépi a virágot, mert a jó és nemes szívekre szüksége van az örökévalóságának.

* * *

De hát hogyan is kezdjem meg e szomorú hírnöki szerepet?

Koszorút fonjak az érdemből s azt a halhatatlanság árboezára függesszem, hogy a távolból felénk vetődő szem is megláthassa róla, hogy ki volt az a férfiú, kit egy kis város értelmes és művelt polgársága 34 éven keresztül vezérként tisztelt . . . ?

Vagy álljak be krónikásnak, hogy városunk anneleseiből kiböngésszem azokat a tényeket, melyeket Szabó György 34 évig tartó polgármestersége alatt véghez vitt . . . ?

Vagy a statisztikus szerepét vállalam magamra, hogy egy közhasznú tevékenységben eltöltött életpálya adatait az utókor számára összehalmozzam?

Avagy művészi eszközöket, írói tollat, szobrászi vésőt, festői ecsetet vegyek avatatlan kezembe, hogy az életnek egy nemes típusát e művészi eszközökkel megörökítve adjam át a halhatatlanságnak . . . ?

Ezért a mai megváltozott viszonyok között csakugyan megtontolásra, sőt határozottan elfogadásra méltó az a javaslat, melyet vármegyénk nobilis gondolkozású főispánjának elnökléte alatt tartott értekezleten egyesek felvetettek, hogy t. i. a jegyzői kar tagjai, csakis mai állásukhoz méltó hivatalos teendőkre legyenek kötelezhetők.

Városi közgyűlés. Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 7-ikén csütörtökön közgyűlést tart, melynek változatos és fontos tárgysorozata a következő:

1. Számvizsgáló bizottság megválasztása.
2. Földművelésügyi miniszteri rendelet, az erdőgazdasági üzemtervből legettetési célra kihagyandó terület tárgyában.
3. Közigazgatási bíróság ítélete a róm. katolikus plébánus fizetése felemelése iránt, mellyel a kérelemnek hely adatik.
4. Mansfeld-részvénytársaság ajánlata chamott-gyár alakítása iránt.
5. Polgármester hivatalos jelentése a vármegye részére fizetendő 45575 frt iránt.
6. Ugyanaz az állatorvosi intézmény államosítása s a gazdasági eselések biztosítása tárgyában.
7. Ugyanaz a Tompa-szobor elhelyezése tárgyában.
8. Ugyanaz a népszámlálás eredményéről.
9. A városi mérnök előterjesztése a városháza átalakítása tárgyában.
10. A városi nyugdíjalap 1900. évi számadása.
11. A tamásfalai zsellér-telek megváltása tárgyában kötött szerződés.
12. A bordélyházi szabályrendelet módosítása iránti előterjesztés.

A kaszinó közgyűlése.

A rimaszombati kaszinó, vármegyénk székhelyének tekintélyes társadalmi intézménye Kubinyi Aladár elnökléte alatt f. hó 3-án délután tartotta közgyűlését, melyen a tagok szép számmal jelentek meg, s élénk érdeklődéssel kísérték a kaszinó mult évi működéséről szóló elnöki és pénztári jelentést.

A kaszinó mult évben különösen nagy gondal tett kísérleteket arra nézve, hogy az u. n. társadalmi kasztoakat esti összejövetelek útján minél közelebb hozza egymáshoz, az igyekezet

Ne várják tőlem egyiket sem. Hiszen Szabó György érdemeinek koszoruját megfonta az a kegyelet, mely az ő ravatalát körülözlötte. A mit 34 évig, mint a város első polgára tett, feljegyezték a városi tanács krónikásai s késő századok multán is élni fog e jegyzőkönyvekben az, hogy volt egykor Rimaszombatnak egy önzetlen, buzgó tevékenységű polgármestere, kinek fáradhatatlan buzgalma a modern haladás és fejlődés meggyőzjére terelte városunkat, kinek érdemeit nem fogja kissebbíteni az, hogy egyszer-másszor az elért siker nem volt arányban az ő nagy buzgóságával. Ezek a jegyzőkönyvek hirdetni fognak állandó hűséget, törhetetlen bizodalmat egy férfiú iránt, kinek személyében ugyszólván nemzedékek szeretete özpontosul — és lehet-e édesebb és méltóbb jutalma a közélet férfának annál, hogy polgártársai a törvény által meghatározott időre megválasztják vezéröknek, fejöknék, aztán mikor ez az idő letelik, a közbizalom ismét feléje irányul és ha ez is letelik: ismét, — újra és újra mindaddig, míg az emberi életkor, és betegség meg nem szabja a bizalomnak és szeretetnek is határait . . . ?

És elő fognak állani a közöttünk élő régebbi és újabb társadalomnak statisztikusai, kik élő szóban, a társadalmi érintkezés minden formájában kazal-számra fogják összegyűjteni a késő utódok számára annak az aranyos kedély-világnak ezerféle derült megnyilatkozását, mely nem a közéletnek ismert alakját, hanem a mi mindnyájunk által szeretett és tisztelt Gyuri bácsinkat annyira jellemzé. Ez az aranyos kedély magában véve is megérdemelné az örök életet. Ezt a kedélyt nem is fogja eltemetni a feledés; élni fog a szájhagyományban, talán kibővítve, megtoldva, nemzedékről-nemzedékre, míg utóljára Gyuri bácsi élő alakjával együtt a késő utódok előtt mythicus fogalomná válik.

TÁRCSA.**SZABÓ GYÖRGY.**

Sírnak a harangok, bús panaszos hangon adják hírül, hogy egy nemes és igazán jó sziv megszünt dobogni: Szabó György nincs többé . . . !

Ugy fáj az én szivem mikor harangszót hallok! A februári szürke, ködös levegőn átsűrődő hangok megdöbbenek. Hallucinálók, mintha a bánatos lélek nyugosását, a fájdalom elfojtott zokogását is hallanám. Észemben van az édes halottam. . . Akkor is ép ilyen szürke, ködös idő volt, még a szellő is ép úgy sirt a letarolt fák lombtalan galyai között, akkor is ép oly busan zokogott, a harangszó gyászos hirt vive szerteszt, hogy egy anyagi jószágú lénynek szerető szive utolsót dobant . . .

Ne csudálkozzék senki azon, hogy ma, midőn még mindig szivemen viselem a tátongó sebet, a fájdalom önzése csalja a szót ajkaimra s akkor, mikor egy érdemben gazdag élet megszakadásáról kell hirt adnom, egy bus sohajtásban kitör belőlem az a gondolat, hogy az, a kit én halálom napjáig siratni fogok, a maga szük és egyszerű körében a legjobb és legnemesebb halandók körébe tartozott épen úgy, mint az a derék férfiú, kinek elhunytát három torony harangjai zokogják szét e város felett.

A mi jó Gyuri bácsink, a mi kedves szomszédunk nincs többé . . . !

Sajátságos találkozás a véletlennek, hogy ezek a jó szívek nemcsak az életben, hanem a halálban is esendes és békés szomszédjai lettek egymásnak. Alig néhány

azonban meddő maradt. — A Vörösmarty ünnepe, melyet a kaszinó a polgári olvasókörrrel együtt rendezett, magas színvonalon állott.

A közgyűlésről következőkben referálunk:

A szép számmal összegyűlt tagokat Kubinyi Aladár elnök szép szavakkal üdvözölve, a jegyzői tiszt betöltésére a jegyzők akadályoztatása folytán: Bodor István választmányi tagot kérte fel, majd előadta következő lendületes megnyitó beszédét:

Tisztelt közgyűlés!

Az igazgatósági jelentésemet a következőkben van szerencsém tisztelettel előterjeszteni:

A kaszinó élete a múlt évben is rendes mederben mozgott.

Figyelemreméltó kísérletek történtek a kaszinói élet felélénkítésére és hasznosítására.

A választmány elhatározta:

hogy az őszi és téli idény alatt saját helyiségeiben zene mellett estélyeket rendez, — olyan keretben, — hogy azoknak fesztelen, — otthonias jellege legyen,

hogy társas összejöveteleket tart, — a hol a párt-politika kizárásával az általános köz- és társadalmi kérdések nyilvános megbeszélése és megvilágítása tárgyává tétetnek,

hogy időnkint hasznos és ismeretterjesztő felolvasásokat rendez.

A választmányának célja volt, hogy ily módon a kaszinónak hivatásszerű, tájékoztató, irányító és vezető szerepét még inkább biztosítsa.

Ezek a kísérletek, — ezek a törekvések eddigéig azonban a kívánt sikerre nem vezettek; csak egy zene-estély tartatott, fesztelen jó kedélyvel ugyan; de igen csekély részvétel mellett.

A kaszinó hivatásszerűen a köz- és társadalmi kérdésekben a múlt évben is a vezérszerepet vitte.

Megünnepelte hazánk újjászületésének ünnepét, márczius 15-iki napját a tagok tömeges jelenléte mellett lelkesen és ünnepélyesen.

Megünnepelte Vörösmarty Mihály születésének százados évfordulóját karöltve a társasággal a polgári olvasókörrrel, — s ez az ünnepély városunk intelligens férfi- és női közönsége tömeges megjelenése folytán imponánsan sikerült.

Megvásárolta a Sárközy-féle könyvtárt 1000 korona vételáron; — ennek tüzetes átvizsgálása és rendezése most van folyamatban

Értékes könyvtárunkat most már újból rendezni kell; — s nem térhetünk ki az elől, hogy a könyvtár részére külön helyiségről és állandó könyvtárnoki állás rendszeresítéséről gondoskodjunk; ilyen értékes és nagy könyvtárt tovább nem szakértő kezében hagyni nem lehet.

Ez irányban a választmány a célra vezető intézkedéseket meg fogja tenni.

A kaszinó helyiségének kérdését a választmány már tüzetesen tárgyalta, az elágazó vélemények között azonban megállapodást létre hozni nem sikerült: ezen kérdés további előkészítésére Nagy Ferencz és Molnár József tagtársaink személyében egy szűkebb körű bizottság van kiküldve.

Kétségtelen, hogy a mai helyzet tarthatatlanná vált; — a mai helyiség jelenlegi állapotban nem felel meg a kaszinó igényeinek, nem felel meg méltóságának.

A legszigorubb takarékoság szem előtt tartásával sikerült olyan tőkét összegyűjtenünk, hogy e tekintetben a kezdeményezéstől ma-már vissza nem riadhatunk.

Habár a mai nehéz pénzügyi viszonyok, — és az a körülmény, hogy a „Három Rózsá” vendéglő bérléte még négy évig tart; így ennek az épületnek a kaszinó által nem használt többi helyisége le van kötve, — nehezítik a kérdés megoldását,

meg vagyok győződve, hogy az igazgatóság a választmány támogatása mellett mégis módot talál arra, hogy ezen kérdést rövid idő alatt dűlőre juttassa.

A tagok száma a múlt évben is 170—180 között váltakozott; ezek között a vidéki tagok száma 20—25 volt.

Miután tagjainknak tetemes része tisztviselőkből áll, — a változás és hullámzás természetes.

A múlt év sem kímélt meg bennünket; tagjaink közül ketten haltak el; társadalmunk általánosan kedvelt közszereplő és tiszteletben álló alakját, kaszinónk régi tagját Beliczky Viktort és Szabó Károly szintén általánosan kedvelt tagtársunkat veszítettük el.

Midőn a múlt év figyelemre méltóbb momentumai-

En Istenem, minő nagy szív és nagy lélek kell ahhoz, hogy valaki felülemelkedjék a hétköznapi világnézeten s bizonyos lelki magaslattal lássa az előtte elterülő világot, a nyüzsgő-forgó tömeget, erényeivel, hibáival, bűneivel együtt, aztán koszorút kössön gondolataiból az erények jutalmazására s ostort fonjon a bűnök korbácsolására — és büntessen úgy, hogy az ne fájjon, mert hiszen ő is tagja annak a nyüzsgő-forgó társadalomnak, ő is polgára ennek a világnak, mely erényekkel és hibákkal egyaránt bővölködik, — büntessen úgy, hogy a büntetés jól essék annak a ki érzi, annak a ki megérti, mert az az ostor az egész világot átölelő szeretettől van ihletve.

Az én együgyű hitem szerint a világnak azok a legnagyobb emberei, kikben a legnemesebb érzések magasztos gondolkodással párosulnak. És hol találjuk e nagy embereket? A trónokon? a hadseregek élén? az állami élet vezérlő férfai között, vagy az anyagi hatalom hermelines palástjában...? Mily magas polezon állana az emberi tudomány, műveltség és humanizmus, ha a végzet mindig oly egyéneket vetne felszínre, kiknek lelkében ezek a nemes tulajdonságok meg vannak! De azoknak, kiknek szívét, lelkét ismerjük, nemes ideáljait megcsodáljuk, rendszeren oly szűk perifériában hinthetik szét gondolatainknak sugarát, hogy a nagy világ észre sem veszi. Ezek többnyire egyszerű, csendes munkásai a társadalomnak, kik maguk dolgoznak legtöbbit a jövő felépítésén, az ideálkért lelkesednek, a jókat segítik, a koldust nemcsak sajnálják, de gyámolítják is, s minden foglalatosságukban — nem rendelkezvén anyagi javakkal, — lelkük legbecsesebb kincsét szórják szét a világba. Ritka intézkedése a sorsnak, hogyha egy ily nemes tulajdonossal megáldott jó szív arra a polezra juthat, melyen önmagát érvényesítheti, és Szabó György, mint e

ről vázlatosan beszámolok, — engedjék meg, — hogy ez alkalommal a mélyen tisztelt közgyűlés figyelmét a jövőre irányozzam.

Sajnosan kell tapasztalunk, hogy ma hazánkban rossz csillagok járnak; az általános vagyoni hanyatlásnak jelenségei félreismerhetlenek; s a vagyoni hanyatlásnak elváhatlan kísérője: az erkölcsi érzület meglazulása is jelentkezik.

Azok a társadalmi egyletek, — a melyek az intelligencia gőczpontját képezik, — természetesen hivatottak utjait egyengetni a kibontakozásnak; hivatottak különösen azok, a melyek a központon alakultak.

Ápoljuk és őrizzük egymás között a szigorú erkölcsi érzületet; — legyen egyletünk mint eddig volt: — a tisztességes emberek szövete az egyenlőség és a testvériség nevében!

Mutassunk példát, — hogy még szórakozásainkban, mulatságainkban is a felesleges költségezt kerülni tudjuk.

Igyekezünk az egylet körében és kebelében ismereteinket hasznosítani, — az általános köz- és társadalmi kérdéseket minden feszélyező chablon és nagyképűsködés nélkül, megbeszélés és megvilágítás tárgyává tenni; — nem külön klikkel, hatalom és befolyás biztosítása céljából, — de önzetlen közszolgálat arra a célra, hogy helyes közvélemény alakuljon.

Ha egy szemérről járultunk azokhoz a factorokhoz, — a melyek köz- és társadalmi életünket regenerálni képesek, — már nagy szolgálatot tettünk.

Ne keressük azt, a mi elválaszt és elválaszthat bennünket; de keressük a mi egyesít, a mi tömörít és vállvetel munkával egymást megértve és megbecsülve munkáljuk a jövőt!

A közgyűlés lelkes éljenzéssel vette tudomásul az elnöki jelentést, azt egész terjedelműben jegyzőkönyvbe iktatni rendelte.

Ezután az 1900-ik évről való számadás következett. Bevétele volt: tagsági díjakból, múlt évi maradvány, kamatokból, kártya-, billiard-, sakk- és kuglizásból stb. 8889 korona 1 fillér. Kiadás: személyi illetékek, fa, könyvtár gyarapítása, világítás, kártya, hírlapok előfizetése stb. és 2276 kor. 62 fillér tőkésítéssel együtt ugyancsak 8889 kor. 1 fillér.

Az elnök indítványára Zachar Gusztáv pénztárnoknak buzgó működéséért a közgyűlés elismerését és köszönetét fejezi ki, s neki a szokásos fenntartás mellett a felmentvényt megadja.

A jövő évi költségeloirányzat bevételi összege: 7214 koronában, kiadási összege: 6159 korona 62 fillér állapított meg, s ezenkívül 1000 korona tőkésítése van felvéve.

Végül új tagokul felvették: báró Babarczy Géza m. kir. áll. méntelepi hadnagy, Szakall Barnabás és Nerhaft Antal méntelepi állatorvos.

Ezzel a közgyűlés az elnök zajos élettelésével véget ért.

Színház.

Báródi Károly színtársulata múlt szerda óta változatos szerencsével működött. Nemi lendületet nyert a színházlátogatás a nemzeti színház kitűnő művésznője K. Hegyessy Mari vendégszereplése idején.

Szerdán a „Szulamit”-ot játszták gyengén, szégyenesen. A karénekek teljesen elvesztek. Szinte sajnálattal néztük a két tagból álló „női kar”-t, mely jobb ügyhöz méltó buzgalommal igyekezett a nagyszámú közönségnek a főszereplőkkel együtt valamit nyújtani.

Csütörtökön az „Aranyasszony”-t játszták kevés közönség előtt vontatottan, hiányosan. A szerepüket nem tudták s tévovázva mozogtak a színpadon az egyes szereplők. Talán Jeszenszky legbiztosabb volt szerepében, de ez este ő se elégitett ki.

Pénteken és szombaton nem volt előadás, s vasárnap az „Aranykakas” jóízű humora derítette fel a közönséget, mely nem fukarkodott az elismerés és tetszésnyilvánításokkal.

Hétfőn *Kaffkáné Hegyessy Mari*, a nemzeti színház kitűnő művésznőjének első vendégfelléptül „A kaméliás hölgy”, Dumas Sándor világhírű darabja került színre.

Hát bizony az egész darabot jóformán maga a mű-

város feje, azon a polezon volt, melyről jó szívének, nemes gondolkodásának, tevékenységének emlékeit a késő utókor mindig kegyelettel fogja leolvashatni.

A mai nemzedék csak a tulszárnyalt öreg embert látta benne, pedig lelke ifjúságát nem rombolta szét az idő. En ismertem őt, tanubizonyoságot tehetek róla, hogy a felszínre került új eszmékért, nemes ideálkért élete utolsó éveiben is ép úgy lelkesedett, mint akkor, mikor zsenge ifjúságában a legmagasabb ideálért, a haza szabadságáért kardot fogott a kezébe. Ennek a lázas sietéssel élni és alkotni szerető új kornak jusson eszébe az a lefolyt három évtized, mely alatt Rimaszombat minden ügyei a Szabó György kezébe voltak letéve.

Mi volt ez a város a kiegyezéskor és mi most?

Megnagyobbodott területe a szabadkai pusztá megszerzése által, teljesen rendeztetett a népoktatás ügye, az állammal kötött szerződés alapján felállított a kurinczi földműves iskola, a város anyagi hozzájárulásával kifejlesztett a főgimnázium, erős küzdelmek árán Rimaszombat megyei székhely lett, felépült a kir. törvényszék s hatalmas áldozattal létrejött az új monumentális megyeház, az egész várost keresztül szaladják a drága gránit gyalogjárók. Ezek a modern fejlődésnek oly tényezői, melyek szemmel láthatók, s a melyek egytől-egyig annak a kornak alkotásai, melyben a város ügyeinek élén Szabó György polgármester állott.

De a közügy emberének tevékenységéről s ennek igazi értékéről emlékezzenek meg azok, kik e tevékenységnek nemcsak tanui, hanem részesei is voltak, — én Szabó Györgyben tizenhét év óta mindig az embert látam s ezért jobban fáj nekem az a tudat, hogy egy jó szívű, aranyos kedélyű derék becsületes uri emberrel kevesebb van az élők sorában, mint az, hogy a városnak érdemes volt polgármestere meghalt. Örök életű

vészű játszottja el, mert a színtársulat tagjai vajmi csekély mértékben járultak hozzá az est művészi sikeréhez. — *K. Hegyessy Mari* urnó, magasan álló színművészetének kiváló eszközeivel mutatta be közönségünknek, a zsenialis szerző által megalkotott igazi Gauthier Margitot. — Bájos megjelenésével, gyönyörű júnói természetével, csodás és varázserejű beszélő organumával, női szépsége, kedvessége és közvetlenségével művészetének előkelősége és finomságával, választékos és remek toillettjeivel, valamint művészi játékának természetességével — eleitől mind végig lebilincselve tartotta a művészetét iránt érdeklődő nagy közönséget, mely elismerésének jeléül minden felvonás után, sőt nyílt színen is, óriási tapsviharral jutalmazta a hivatott művésznő remek alakításait.

Mindjárt a darab elején igazi gyönyörrel élvezték és érzékeltük azt az előnyös átalakulást, melyet a szerelem varázserejének hatalma vitt keresztül a könnyelmű és ledér Gauthier Margitnál. — A nehéz lemondást a megszokott fényről, pompáról és a már vérré vált élvezetekről. Jóleső érzéssel szemléltük az erkölcsi jobbulás és megtisztulás fokozatos és természetes megtestesítését. A visszavonult falusi élet csendjében élvezett igazi boldogság örömet. De legnagyobb lelki gyönyörűséggel élvezték Gauthier Margitnak Armand apjával való azon nagy és megrázó jelenetét, melyben a művésznő arcáról valóban le lehetett olvasni a bukkott nő megtisztult, de szerető szívében viharzó különféle érzelmeket, fájdalmakat és szenvedéseket, melyeket boldog szerelmének elvesztése felett kell éreznie. — Es mit mondjunk a megrázó halálzási jelenetről? ... Csak annyit: attól tartunk, hogy K. Hegyessy Mari valóban kiadja a lelkét! ... s ezzel fényesen be van igazolva, hogy Gauthier Margit szerepe K. Hegyessy Mari urnónek legkiválóbb alkotásai közé tartozik.

A közönség egy szép koszorúval és szünni nem akaró kihívásokkal igyekezett művészi sikerét méltányolni.

A színtársulat egyeseinek közreműködéséről jobb ha nem is beszélünk, mert azokra nézve a kritika nem a legkedvezőbb volna.

Kedden: „Fedora” czimszerepében láttuk a vendégművésznőt. Azt hisszük, szinte fölülmulhatlan az a tökéletes alakítás, a mit ebben közönségünknek bemutatótt. Mintha Victorien Sardou egyenesen a Hegyessy Mari művészi zsenijéhez és temperamentumához írta volna ezt az izgalommal teljes darabot. Az érzelmeknek és indulatoknak ugyszólván átmenet nélkül való sokféle változatát káprázatos módon tükröztette vissza beszédében és mozdulatokban. Néha csak suttogott. De ebben a suttogásban hatalmas erő volt: az elfojtott szenvedély viharának rejtjelmes zúgása. Az indulatok kitöréseivel megdöbentett, magával ragadott.

A II. felvonás, Ipanoffal való jelenetében, mikor szerelmét tovább nem titkolhatja — klasszikus szépségének bája szinte megkésztetted. Fejedelmi alakjának plasztikus mozdulatai mindig a benső indulatok és szenvedélyek kifejezői voltak. Egyszóval láttunk egy olyan tökéletes művészi alakítást Hegyessy Mari asszonytól a Fedorában, mely sokáig emlékezetes marad a nagy számban megjelent műpártoló közönség előtt, mely a művelzet mellett a remek toillett szépségében is eleget gyönyörködhetett. — A szereplő személyzet iparkodott a nagy művésznő alakításának elfogadható kereténél szolgálni, de biz ez nem sikerült. Sokan nem tudták szerepüket, s a művésznő több ízben a sugó feladatát is teljesítette.

Ma szerdán este Hegyessy Mari vendégművésznő harmadik és utolsó felléptül a „Lovoódi árva” című régi jeles színművet adják. — Az előadásról lapunk jövő számában referálunk.

Hirek- és vegyesek.

Szabó György.

A régi táblabíró világ egy tipikus, tisztos alakja, kinek nevével városunk történetének több mint három évtizede szorosan összefüggött, hosszú szenvedés után folyó hó 1-én délután örök álomra hunyta le szemét, melyekből mindig élelenség, derű csillogott, s melyek hű tükröként sugározták vissza a nagy, nemes lelket és szívóságot, az érdemes férfiú eslekedeteinek rugóját, életének és működésének főjellegvonását.

A vitéz 48 as honvéd, közeletünk tisztos alakja, a város előjáróságának 34 éven át vezetője: Szabó György

intézmények, erkölcsi testületek élén egymást váltogatják fel azok, kik az utókor elismerésére vagy szigorú bírálatára érdemesek, de az intézmény maga megmarad s reménykedve tekint egy jobb kor hajnalára, — ellenben, ha abban a gyászos koporsóban nem a historiai alakot, hanem az embert látjuk, kinek kihűlt poraira a gyászos özvegy, a zokogó gyermekek és unokák fájdalma borul: jobban meghatja szívünket s kitör belőlünk az elkeseredés, hogy miért kell mindig azoknak halni meg, a kiket igazi szeretet környékez?

Közintézmények gyásza csak egy pillanatig tart, mint egykor a francia nemzet fájdalom királya halála felett: „le roi est mort — vive le roi!” Egyik napon temetett, a másikon ujjongva ünnepele. De ki tudná megmondani, hogy meddig tart bánata és gyásza azoknak, kik attól a sötét koporsótól egy szerető férjet, édes apát, jó barátot s a társadalomnak egy egyenes szívű, vidám kedélyű tagját követelik vissza — hiába, hasztalan, mert az a hideg koporsó nem adja vissza zsákmányát...! Es azok a fájó szívek soha, de soha se mondhatják el azt, hogy vesztességök pótolva van...
* * *

Edes jó Gyuri bácsi! Lám, én úgy, a mint birtam, néhány lelkemből szakadt sorban tolmácsa letterem annak a fájdalomnak, melyet Gyuri bácsi mi közöttünk hagyott; most már tegyen meg nekem egy szívességet: szellemnyelven mondja meg szomszédjának, a ki az én szívemből szakadt oda a más világra, hogy az ő édes emléke is úgy fog élni az én szívemben mint a Gyuri bácsié azokéban a kik szerették s a kiket szeretett.

Dr. Veres Samu.

Meghívó.

A „Gömörmezei Takarékpénztár és Hitelbank“ részvénytársaság harmadik évi rendes közgyűlését

1901. évi február hó 16-án d. u. 2 órakor fogja saját hivatalos helyiségében megtartani, melyre a t. részvényes tag urak oly figyelmeztetéssel hívatnak meg, hogy azon esetben, ha a szavazati jogaikkal élni óhajtának, részvényeiket az alapszabályok 20. §. alapján intézetünk pénztáránál a közgyűlést megelőzőleg leg-
alább 8 nappal letéteményezni sziveskedjenek.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései a lefolyt üzleti év eredményéről és javaslata a nyereség mikénti felosztása iránt.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése.
3. Igazgatóság választása a kereskedelmi törvény 183. §-a alapján.
4. Netaláni indítványok.

Rimaszombat, 1901. évi január hó 28-án.

2-2 **Az igazgatóság.**

Feleden

az új-feledi vasuti állomás szomszédságában a **Diviánszky-féle házban** egy jó kis lakás bérbé adó.

Ugyanott egy kevésbé használt **salongarnitúra** és másféle **butorok** is olcsón eladó.

1-2

Meghívás.

A „**nagy-rőczei népbank**“ részvénytársaság t. részvényesei Nagy-Rőczén, az intézet saját házában f. 1901. évi **márczius hó 3-án** délután 2 órakor tartandó

rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

Közgyűléstárgyai:

1. Közgyűlési elnök választása.
2. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. Mérleg és számadás jóváhagyása.
4. Tiszta jövedelem felosztása.
5. Felügyelő-bizottság választása.
6. Netaláni indítványok.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Az eredeti vagyonmérleg, a közgyűlés elé terjesztendő jelentések és javaslatok a keresk. törvény 198. §-a értelmében a közgyűlést megelőző 8 napon át az intézet helyiségében d. e. 9-12 óráig megtekinthetők.

Bérbeadó birtok

kényelmes lakóházzal — mely üzletnek is használható, — 50 hold szántóföld, 10 hold rét és 25 hold legelővel. — Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos **Antóny Ida Kövi** (Gömörmezei)

2-3

Hirdetmény.

5 sz. — Alulírott bír. végrehajtó az 1881. LX. t. cz. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbírósa 1900. évi 822. sz. végzése folytán **dr. Baksay Dezső** ügyvéd által képviselt **Tóth József** utóda **Danko Erzsébet** javára **Telgarecz János és társa** ellen 900 korona s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 901 korona 60 fillére becsült házi butorok, varrógépek és kész férfi ruhaárubból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbírósa 822/2. 1900. számú végzése folytán 900 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi február hó 28-tól járó 6%-os kamatai és eddig összesen 55 kor. 24 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Rimaszombatban alperesek lakásán leendő eszközzésére f. **1901. évi február hó 13-ik napjának** délelőtti 10 óra határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adni.

Ezen árverés a Rosenzweig Sámuel 434 korona 64 fillér tőke s járulékaik követelése iránt is meg fog tartatni. Kelt Rimaszombat, 1901. január hó 31-én.

Gasko, kir. jbir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Csiz-fürdő községében, szemben a fürdő-épülettel és parkkal, az „arany sas“-hoz czimzett koresma és restauráció épület, tágas kert, szolid és csinosan épített melléképítményeivel kedvező feltételek mellett örök áron eladó. — Közelebbit **Adler Károly** városi főmérnöknek **Miskolczon**, Kazinczy utca 18. szám. — Fürdőidény ápril-november.

2-3

Kérem a figyelmeztetésre ügyelni!

KOHN ALBERT fakeskedő

RIMASZOMBAT.

Az építési idény közeledtével van szerencsém a nagyérdemű közönségnek, valamint az építőmester és vállalkozó uraknak a régi, már közel 20 éve fennálló, **jóval nagyobbított és dusan felszerelt faraktáramat** becses figyelmébe ajánlani; egyszersmind van szerencsém értesíteni, hogy az általánosan elismert legjobb minőségű **szihlai faanyagot** vétel útján megszereztem; ezen vásárlással azon helyzetben vagyok, hogy igen tisztelt vevőimnek a **legjobb minőségű anyaggal** szolgálhatok.

Amidőn t. vevőközönségemnek a velem szemben tanusított pártfogást megköszönöm, kérem a jövőre nézve is nagybecsű támogatását, előre is **legpontosabb és legjutányosabb** kiszolgálást biztosítva.

Teljes tisztelettel

KOHN ALBERT.

FIGYELMEZTETÉS!

Tévedések és félreértések kikerülése czéljából indítatva érzem magamat a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, hogy az **Andrássy-uton levő, közel 20 év óta változatlanul fennálló, jóhírnevű faraktáram** nem azonos a legújabban létesített **társas-czeggel**, melynek egyik **hasonnevű** tagja tulajdonképen **Kohn Adolf** ur, a „zöldfai“ vendéglős.

Teljes tisztelettel

KOHN ALBERT.

Rimaszombatban, az Andrássy-uton a vasutnál.

Pályázati hirdetmény.

1-2

A Rimamurány-Sajgótarjáni vasmű-részvénytársaság salgótarjáni aczelgyáránál az **élelmezési üzlet kezelése**

pályázat útján lesz kiadandó. Az üzlet körébe **élelmi- és háztartási-cikk**ek eladása, **szeszes italok** kimérése, nemkülönben a gyári **tisztviselők és munkások élelmezése** tartozik. Pályázóktól kereskedelmi szakképzettség kívánatik, nemkülönben annak kimutatása, hogy a pályázó eddig is saját üzlettel bírt, vagy az élelmezési üzlethez hasonló nagyobb üzletet önállóan kezelt. 20—30000 korona vagyonnak kimutatása és 8000 korona óvadéknak letétele kötelező. Kik ez állásra pályázni kívánnak, kellően felszerelt folyamodványukat **1901. február hó végéig** küldjék be a salgótarjáni aczelgyár élelmezési intézet bizottságához. A közelebbi feltételek a salgótarjáni aczelgyárnál betekintheők.

Meghívás.

A **jolsvai takarékpénztár részvénytársaság** ez évi közgyűlése **február hó 27-én** délután 2 órakor fog saját helyiségében megtartatni, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgyak:

1. Közgyűlési elnök választása.
2. Az intézet állásáról és a lefolyt évi eseményekről teendő vezérigazgatói jelentés.
3. A felügyelő-bizottságnak a lefolyt évi üzletszámadás és mérleg megvizsgálásáról szóló jelentése.
4. Az osztalék megállapítása.
5. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadás iránti határozathozatal.
6. Ratkovszky Árpád intézeti pénztárnok kérvénye fizetés emelés tárgyában.
7. Netaláni indítványok.

Jolsván, 1901. január hó 30.

Hoffmann Miksa, vezérigazgató.

Hirdetmény.

77. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a bécsi es. és kir. keresk. bíróság 1900. évi C. III. 1882/4. számú végzése következtében **dr. Singer Albert** bécsi ügyvéd által képviselt **Pekarek M. és társa** javára **Neumann Armin** ellen 322 korona 50 fillér s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt 7087 korona 79 fillére becsült bolti áruk, berendezések és szobabutorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. jbiróságnak 1900. V. 39/2. számú végzése folytán 322 kor. 50 fill. tőkekövetelés, ennek 1900. évi szeptember hó 20-tól járó 6%-os kamatai és eddig összesen 40 kor. 71 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Rimaszombatban alperes üzlethelyiségében leendő eszközzésére **1901. évi február hó 18-ik** napjának d. e. 10 órájára s következő napjain határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adni.

Világosan megjegyeztetik, hogy ezen árverés az alapfoglaltató Sonnenschein Berta 6000 kor. — Sonnenschein Miksa 3000 kor. és Sonnenschein Bernát 800 korona tőke s járulékaik követeléseik s járulékaik iránt is meg fog tartatni.

Rimaszombat, 1901. évi január hó 31-én.

Gasko, kir. jbir. végrehajtó.

Meghívás.

A **Gömörmezei Nép- és Iparbank** részvényesei folyó **1901. évi február hó 27-ik napján** délelőtti 9 órakor a „Három Rózsa“ vendéglő nagy termében tartandó

XXX. évi rendes közgyűlésére

tisztelettel meghívotnak.

Tárgyak:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. Mérleg jóváhagyása s ennek folytán az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése.
3. Osztalék megállapítása.
4. A lemondás folytán megüresedett s a kisorsolás útján megüresedendő igazgató-tagsági helyek betöltése.
5. A felügyelő-bizottság és napibiztosok választása.
6. Esetleges indítványok.

Rimaszombat, 1901. február hó 5-én.

Az igazgatóság.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban a **Kossuth-utca 6. sz.** alatti emeleti lakosztály, valamint a földszinti bolt-helyiség lakosztályllyal együtt folyó évi **május hó 1-től** haszonbérbe kiadó, esetleg

örök áron is eladó.

Ertekezhetni lehet **Soós Ferencz** tulajdonossal Losonczy-utca 4. sz. a.

Csődtömegeladási hirdetmény.

Vagyonbukott **Justh Gyula** rozsnói vegyes, illetve fűszerkereskedő csődtömegéhez tartozó és a csőd-
leltár 1—310., 312—407., 409—460., 462—467., 469—487., 492—512., 514—532., 534—606., 608—654., 657—704., 708., 710—754., 756—803., 805., 807—816. és 818—824. tétel alatt felvett kávé, csokoládé, kakaó, festék, papíros, méz,ogyoró, mandula, szappan, odól, ezimet, viasz, nadrag- és ostorszij, vizahólyag, sáfrány, szegfű, bors és egyéb fűszerek, különféle czukrok, játéktárgyak, fog, haj- és bajusz-kefe, égetett és édesített szeszes italok, rum, borsó, rizskása, dara, bab, aszalt szilva, borsó, keményítő, gráfit, citrom-sav, borkő-sav, mosósóda, szurok, kindrusz és egyéb vegyszerek, asztali és palack bor, pezsgő, savanyu-vizek, szivarka-papír, szardínia, thea, disztárgyak, lámpa- és egyéb különféle olaj, jég-szekrény, Wertheim-szekrény és egyéb különféle a vegyes és fűszerkereskedés körébe tartozó cikkeknek zárt ajánlat alapján leendő értékesítése a csődválasztmány által elhatározatván, felhívatnak s venni szándékozók, hogy 500 korona bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat **1901. évi február hó 15-ének déli 12 órájig** alólírottan adják be.

Az áruraktár, illetve az eladandó ingóságok leltári becsértéke 10998 korona 11 fillér.

Az áruraktár és a részletes leltár megtekintése végett alólírottan naponként délután 2—4 óra közt jelentkezhetni.

Az ajánlat elfogadása iránt a csődválasztmány 1901. évi február hó 16-án délután 2 órakor Rimaszombatban a kir. törvényszék pertárában megtartandó csődválasztmányi ülésen fog határozni s esetleg ugyanakkor fog az áruraktár iránt nyilvános árverés tartatni.

Az elfogadandó ajánlat benyújtója, illetve az áruraktár vevője a bánatpénz elvesztésének is a költsége és veszélyére tartandó új árverés terhe alatt köteles az áruraktárt, illetve megvett ingóságokat készpénzfizetés ellenében az ajánlat elfogadása, illetve az árveréstől számított 8 nap alatt átvenni.

Kelt Rozsnón, 1901. évi január hó 24-én.

Szontagh Aladár, csődtömeggondnok.

(Lakik: Rozsnón.)

2-2